

Дорогй Братя, Краяне!

Передъ пару мѣсяцами, коли я приѣхавъ до Америки, щобы Васъ вѣдѣдати и поговорити зъ Вами и прайдивитись, яке жите зготовила Вамъ доля на той новій землѣ — вольной Америцѣ, — привитавъ я Васъ въ рускихъ газетахъ, та просивъ, щобы Вы — якъ зойдусь зъ Вами и буду Васъ питати, якъ Вамъ ту живе ся, якй маєте зарѣбки и т. д. — вѣдъ мене не сторонили а все менѣ щиро и правдиво оповѣдали. Я й заповѣвъ тодѣ, що все те, що менѣ оповѣсте, спйшу и опѣсля оголошу въ особнѣй книжцѣ, щобы Вашй краяне въ старѣмъ краю знали яка доля Васъ ту стрѣнула, тай самй, коли схотѣлибъ приѣхати до Америки, напередъ вже знали куди вибирають ся, що ихъ ту жеде, якй зарѣбки и де имъ тихъ зарѣбкѣвъ шукати.

И я фѣдливъ зъ плейзу на плейзъ, сходявъ ся зъ нашими людьми, балакавъ зъ ними, и всѣ вони менѣ щиро и правдиво все оповѣдали.

Та мимо того — все те ще за мало. Америка така велика. а нашй люде такъ въ нѣй порозкиданй по рѣжныхъ мѣсцевостяхъ, и такъ ихъ много, що я хочъ якъ собѣ то бажавъ, всюды не мѣгъ бути и не мѣгъ зъ всѣми говорити. Я впротѣмъ, якъ приѣхавъ ту до Васъ, до Америки, и не надѣявъ ся, що буду мѣгъ зъ усѣми Вами бачитись, тому, витаючи Васъ я и заповѣвъ заразъ, що кѣмъ моихъ обѣздокъ, я порозсылаю черезъ рускй газеты **Квестіонарь**, то е рядъ питанъ до Васъ, що до Вашого способу жита въ Америцѣ, що до Вашихъ робѣтъ и зарѣбкѣвъ и т. д. и попрошу Васъ, щобы всѣ Вы менѣ на тй питаня вѣдповѣли, и тй вѣдповѣди менѣ опѣсля пописали.

Отже теперъ, пѣзнавши вже трохи Ваше жите, я й уложивъ тй питаня и розсылаю ихъ зъ рускими газетами и прошу Васъ — будьте ласкавы вѣдповѣсти менѣ на нихъ щиро и правдиво и просто — якъ просто и тй питаня поставленй.

Зъ тыхъ вѣдповѣдей, если будутъ правдиво написанй, буде вже можна утво-

рити собѣ цѣлкомъ правдивый образъ зъ Вашого жита ту въ Америцѣ и все те опѣсля Вашими братьями въ старѣмъ краю описати.

На тѣмъ квестіонари маєте коло кожного питаня чисте мѣсце и Вы на тѣмъ чистѣмъ мѣсци списуйте вѣдповѣди. Але не ограничайте ся лише на те мѣсце и еслибъ того вольного мѣсца коло питаня було за мало, а Вы хотѣлибъ щось больше еще доповѣсти, то напишѣть се на особнѣй картцѣ и пришлѣть менѣ сю картку разомъ зъ квестіонаремъ. Такожъ не ограничайте ся лише на самй поставленй питава, але еслибы Вы знали що цѣкавого и важного зъ нашего емиграційного жита, про що нема згадки въ квестіонари, то Вы спйшѣть се такожъ на особнѣй картцѣ и такожъ менѣ разомъ зъ квестіонаремъ пришлѣть.

Дорогй Братя! Не вѣдтягайтесь зъ вѣдповѣдами на заданй Вамъ въ тѣмъ квестіонари питаня, прочитайте ихъ уважно а потѣмъ возьмѣть за перо и все що маєте вѣдповѣсти спйшѣть, а еслибъ котрый зъ Васъ не умѣвъ писати, то найприкличе такого що виѣе, най йому подиктуе и той вже за него спйше.

Рѣвножь прошу Вов. Священикѣвъ, Учителѣвъ и Дякѣвъ и всѣхъ интелігентныхъ людей, щобы були помѣчнй нашимъ людямъ въ списуваню ихъ вѣдповѣдей, а й самй, вѣдъ себе, якъ будутъ мати що важного про нашу емиграцію (до еи исторіи и еи теперѣшного стану розповѣсти), все те менѣ рѣвножь ласкаво списали и на мою адресу чимскорше надѣслали.

Вѣдповѣди на понисше поданй квестіонарь мушу мати до мѣсяця — щобымъ мѣгъ ихъ переглянути нѣмъ ще выѣду въ дальшу подорожь — до Канады. Сподѣюсь, що кождый розумный американскй Русинъ та Русинка що мають въ собѣ хочъ искорку патріотизму — вышовнять якъ найсовѣстнѣйше сей квестіонарь и якъ найскорше менѣ його пришлють. Имена всѣхъ тыхъ патріотѣвъ будутъ опѣсля оголошенй зъ подякою въ рускихъ часописяхъ.

Юліанъ Вачинскй, Box 2, Northampton, Pa.

Питаня: 11	Вѣдповѣди.	Питаня: 11	Вѣдповѣди:
УВАГА: Прошу кожду вѣдповѣдь вѣдграничити лінією.		УВАГА: Прошу кожду вѣдповѣдь вѣдграничити лінією.	
Якъ называаетесь? (Имя и на- звѣско).		Якъ вы ѣхали на корабли? Де васъ тамъ умѣстили? Дестьте спали? Чи було выгѣдно, чи тѣснота?	
Кѣлько маєте лѣтъ?			
Зъ вѣдки вы приѣхали до Аме- рики? (Зъ якого краю — чи зъ Галичины, чи зъ Буковины, чи зъ Угорщины, чи зъ Росіи, — и зъ якого повѣту, комітату, губерніи?)		Яку ѣду вамъ давали? Чи много, давали ѣсти, чи мало? Чи страва була смачна?	
Якъ довго есьте въ Америцѣ?			
Зъ вѣдки довѣдались вы першй разъ про Америку?			
Чому вы выѣхали зъ краю? Чи може васъ и другихъ хто до Америки намовивъ?		Якй люде (зъ пашой народности) ѣхали зъ вами?	
Чи маєте въ старѣмъ краю грунтъ чи нѣ?		Чи Русинѣвъ ѣхало больше на корабли, чи лише вы оденъ Русинъ?	
Чи вы самотный, чи жонатый (замужна)?		Якъ обходила ся зъ вами кора- бельна служба?	
Если вы жонатый (замужна), то де оженились (вѣддались) — чи въ краю, чи ту въ Америцѣ?		Якъ довго ѣхали вы моремъ?	
Чи зъ вашего села и околицѣ выѣзджали вже передъ вами люде до Америки?		Чи подобала ся вамъ ѣзда мо- ремъ?	
За чий грошъ ѣхали вы до Аме- рики? (Чи за свои, чи за по- зиченй, чи може прислали вамъ шифкарту зъ Америки?)		Въ якѣмъ мѣстѣ высѣлились на американську землю? Нѣмъ васъ выпустили, чи стягали зъ васъ якйй протоколъ, хто, де, и якъ зъ вами при тѣмъ обходили ся? Чи питали ся скѣлько маєте грошей? Кѣлько малньте грошей при собѣ вы- сѣвши зъ корабля?	
Якъ выѣзджались зъ краю, чи перешкаджавъ вамъ хто въ тѣмъ — прим. жандармы, старосты або хто иншй?		Якъ васъ тамъ вписали — чи якъ Русинѣвъ, чи якъ Поля- кѣвъ, чи Унгарѣвъ, чи може якъ инше?	
Якъ выѣхались зъ краю и нѣмъ дѣстались на кора- бель (шифу) — чи малньте якй немилий пригоды въ дорозѣ? Чи ошукавъ васъ хто?		Чи оглядали васъ докторы?	
Въ якѣмъ мѣстѣ высѣлились на корабль (шифу)? Якъ той ко- рабель звавъ ся и до якои на- лежавъ корабельной компаніи (линии)? Скѣлько коштувала васъ дорѣга до воды, а скѣль- ко черезъ лоду?		Чи завернули кого тодѣ назадъ до старого краю? Если завер- нули, то чому?	

Питаня:	Вѣдповѣди:	Питаня:	Вѣдповѣди:
Чи ви мали адресу до якого знакового въ Амрихѣ?	УВАГА: Прошу кожду вѣдповѣдь вѣдграничати лiнiєю.		УВАГА: Прошу кожду вѣдповѣдь вѣдграничати лiнiєю.
Якъ васъ вже выпустили — то що вы тодѣ зъ собою зробили? Чи лишилисье ся въ томъ мѣстѣ, чи поѣхалисье дальше — де?		Хто звичайно виненъ тымъ нещастямъ — чи самі люди, чи компаніѣ, чи хто иншій?	
Бели поѣхалисье дальше, то якъ дѣстали ся до трену? Хто васъ тамъ справивъ?		Чи компаніѣ вынадгороджують на случай смерти або калѣцтва? Бели вынадгороджують — то яка вынадгорода?	
Чи налазили васъ якій агентъ, щобы купити намъ тикетъ на тренъ, або знайти роботу? Кѣлько агентѣвъ васъ напастувало? Чи послушалсье котрого?		Якъ обходятъ ся босы зъ нашими людьми? А якъ зъ иншими — зъ иншою народности?	
Якъ знайшлисье роботу? Чи самі, чи черезъ якого агента? Що то бувъ за агентъ?		Якъ вѣдносять ся до васъ робѣтники иншихъ народностей, а якъ вы до нихъ?	
Що вы пержили вѣдъ того часу? Де бували? Що робили? Де працювали: чи въ якѣй фабрикѣ, чи въ копальняхъ (майнахъ)? Якъ называла ся та фабрика або компанія?		Чи босы призначаютъ нашихъ людей до лекшихъ робѣтъ, чи лише до тяжкихъ?	
Кѣлько годинъ денно робилисье?		Опишѣть докладно свою теперѣшню роботу: при чѣмъ робите и якъ ту роботу выконуете? (Припишѣть менѣ фотографіѣ, якъ виглядає ваша фабрика и якій тамъ урядженя. Бели не маєте фотографіѣ, то спитайтесь за ними въ офісѣ — скажѣть на що вамъ треба — и тамъ въ офісѣ вамъ дадутъ).	
Опишѣть, яку вы тамъ роботу робили, въ тѣй фабрицѣ або въ майнахъ? Чи була вона тяжка, чи легка?		Кѣлько годинъ денно працюете вы и другій? Вѣдъ котрой години до котрой? И якъ довгій перестанокъ на обѣдъ?	
А якъ называє ся той плейзъ, де вы теперь робите?		Чи тамъ де вы працюете иде робота въ день и въ ночи? Якъ уряджена робота въ ночи, чи можна вѣдпочати або и переспатись трохи?	
Чи вѣдъ давна суть тамъ наші люди? Кѣлько е теперь тамъ усеѣхъ Русинѣвъ?		Якій свята святкує та компанія або фабрика де вы робите?	
При чѣмъ робите вы и наші люди (хлопы, хлопцѣ и дѣвчата)?		Чи суть може въ вашѣй околици ще и рускій фармеры?	
По кѣлько зарабатываютъ денно — наименше и найбільше при кождѣй робѣтѣ?		Кѣлько ихъ е и якъ великій мають фармы?	
Якъ частіи суть случаи смерти або калѣцтва при робѣтѣ?		Чи мають власні фармы, чи рентують, чи берутъ на спѣлку? На якій условіѣ?	
		Що садять и сѣють?	
		Чи уживають машини? Які?	
		Чи тѣ рускій фармеры робили спершу въ фабрицѣ або въ майнахъ, чи вѣдъ разу, якъ приѣхали зъ старого краю, купили фарму?	
		По чому платило ся перше за акеръ, а кѣлько платитъ ся теперь?	
		Чи далеко тѣ фармы вѣдъ мѣста?	

Питаня :

Вѣдповѣди :

УВАГА : Прощу кожду вѣдповѣдь вѣдграничтити линією.

Які будинки господарей мають ті рускі фармеры и кѣлько худобы и якон?

Кого они берутъ на роботу — чи Русинѣвъ, чи кого зъ иншихъ народностей? И кѣлько платять?

Чи фарма имъ ѡплачує ся?

Чи наші фармеры ходять еще де на работу, прим. до фабрики або до майнѣвъ?

Якъ думаете, що лѣпше, для нашего чоловіка — работа въ фабрицѣ, чи фарма?

До якихъ работъ наймають ся наші дѣвчата?

Яка се праця — тяжка чи легка? Опишѣть ихъ роботу?

Яка платня дѣвчатъ въ ихъ рѣжныхъ занятяхъ (въ фабрицѣ, реставраціяхъ, въ частныхъ домахъ и т. д.)?

Які суть обовязки дѣвчатъ, що служать въ частныхъ домахъ?

Якъ обходять ся зъ нашими дѣвчатами при работѣ босы?

Въ якѣмъ вѣцѣ вѣддають родитѣ дѣтей на роботу? До якои работы дають?

Кѣлько годинъ дешебно роблять ті дѣти въ фабрицѣ або въ майнахъ (брежахъ)?

Кѣлько ті дѣти зарабатють дешебно?

Чи часто переходять наші люде зъ одного плейзу на другій? Если такъ то чому?

Если кто на вашѣмъ плейзѣ стратить роботу, то що вѣнъ тодѣ звичайно робить — чи вертає до старого краю, чи йде на инний плейзъ, чи лишаєсь на мѣсци и чекає чи не знайдєсь яка нова работа? Якъ вѣнъ собѣ за той часъ радить?

Питаня :

Вѣдповѣди :

УВАГА : Прощу кожду вѣдповѣдь вѣдграничтити линією.

Де мешкають на нашѣмъ плейзѣ наші жонаті люде? Чи въ своихъ домахъ, чи рентгують? Якъ великій рентъ?

Зъ кѣлько румѣвъ складає ся таке мешканє? Якъ завеликі суть ті румы — кѣлько футѣвъ (стѣпѣ) высокі, широкі и довгі?

Якъ у васъ въ хатѣ виглядає? Які суть гратя и якъ вы ті гратя розмѣстили? (Можебы вы нарисовали менѣ розкладъ вашего мешканя и розмѣщеня гратя?)

Чи ті гратя наші люде асекуруютъ?

Кѣлько газдѣвъ на нашѣмъ плейзѣ має свои дома?

Кѣлько ті дома суть варті? И чи всѣ выплачені?

Чи и ті дома асекурованы?

Въ кого суть на бордѣ наші самотні люде? Чи лише у Русинѣвъ, чи и у чужихъ?

По кѣлько бордінгерѣвъ найбільше буває у одного газды? Кѣлько платять мѣсячно?

Якъ уряджують ся наші бордінгеры зъ ѣдженемъ? Кѣлько платять газдѣ, если суть на його костѣ, а якъ заряджують ся, если суть на своихъ?

Що звичайно ѣдять; рано, въ полудне и въ вечерѣ — які стравы?

Кѣлько платить ся на вашѣмъ плейзѣ за : а) муку, б) мясо волове, в) свинину, г) телятину, д) баранину, е) шинку, ж) солонину, з) яйцѣ, и) масло, п) смалець, к) молоко, л) сыръ, м) капусту, н) тей (чай), о) какао, п) цукоръ, р) ярину (петрушка, морква, салера и т. п.), с) бандурки, т) хлѣбъ, у) мило, ф) свѣтло (керосина, газъ, електрика), х) вуголь?

Чи смакує та американська ѣда нашимъ людемъ?

Чи по работѣ газда або газдиня має обовязокъ змити бордінгера и обчислити його, чи лише має мати готову для него теплу воду?

Чи бордінгеры мусять складати въ переховокъ заощаджені гроші у свого газды? Если такъ, то чому жадає сего газда?

Чи и газда и газдиня платять свою пайку до спѣльного косту? А якъ зъ дѣтьми — чи и за нихъ платить ся?

Въ котрыхъ плейзахъ є найбільше нашихъ дѣвчатъ?

Питаня:

Вѣдповѣди:

УВАГА: Прому кожду вѣдповѣдь вѣдграничити лінією.

Де бордують ся на вашѣмъ плей-зѣ нашѣ дѣвчата? Чи у газдинь, чи може наймають собі спѣльне мешканє и самѣ собѣ газдують? Если наймають со-бѣ спѣльне мешканє, то въ я-кій спосѣбъ тамъ уряджують ся?

Опишѣть що важнѣйшого зъ спосѣбу житя нашихъ дѣвчатъ — если що знаете.

Якъ убѣрають ся нашѣ люде до работы — а якъ по работѣ?

Кѣлько коштує (персѣчно) ихъ стрѣй до работы, все вѣдъ го-ловы до нѣгъ, а кѣлько свя-точный (мужчинъ и женщинъ)?

Якъ довго носить ся такѣй стрѣй?

Що роблять нашѣ люде по ро-ботѣ, якъ прѣйдуть до дому? чи читають що, чи такъ собѣ розмавляють, та о чѣмъ зви-чайно, чи може пють, чи йдуть на прохѣдъ?

Чи часто суть у насъ музыкы, балы, прогулы (ескуршены), пікники, выгравки и т. п.?

Якъ уряджуєтє и хто у васъ уряджує тѣ вѣѣ забавы и на чѣй дохѣдъ?

Якѣ музыканты грають и якѣ танцѣ танцюєтє?

Чи вѣѣ тѣ забавы приносятє великѣ дохѣды въ грошахъ и чи причиняють ся до освядо-мленя людеи?

Вычпелѣтє и опишѣтє ще иншѣ забавы, якими нашѣ люде вы-повняють вѣльный вѣдъ ро-боты часъ (и то мужнины и женщины).

Кѣлько є въ вашѣмъ плейзѣ ру-скихъ салѣонѣстѣвъ?

Кѣлько они суть вартѣй?

Чи тѣ рускѣ салѣонѣсты мають свои дома, чи наймають?

Кѣлько платяť за рентъ, а кѣль-ко за лайсенсъ?

Чи нашѣ люде часто ходяť до салѣонѣвъ и чи довго тамъ пересѣджують? Чи въ часто-ваню переходяť дуже мѣру?

Кѣлько персѣчно стратитъ по пейдѣ нашѣ чѣловѣкъ на пѣя-тику? Кѣлько въ протягу одного мѣсяця?

Чи нашѣ люде заходяť радше до своихъ салѣонѣстѣвъ, чи до чужихъ — иншой народности. Чи може замовляють собѣ до дому? Чѣму?

Що пють переважно нашѣ люде: пиво чи вино, чи виску, румъ, алькоголь, кропки, сайдеръ чи якѣй иншѣй трупѣкъ?

Питаня:

Вѣдповѣди:

УВАГА: Прому кожду вѣдповѣдь вѣдграничити лінією.

Чи пють звичайно на книжку, чи заразъ платяť?

Чи часто ошукують салѣонѣсту?

Чи въ вашихъ сторонахъ салѣо-ны поотвираний и въ недѣлѣ — и если въ недѣлѣ поотвираний, то чи заходяť до нихъ нашѣ люде бѣльше, якъ въ будный день?

Если въ недѣлѣ позамиканий, то чи замовляють собѣ нашѣ люде на недѣлю до дому пиво — и кѣлько бѣчѣвокъ (кекѣвъ) або гальѣонѣвъ виски, на кѣль-ко осѣбѣ?

Чи много людеи не йде черезъ пѣятику въ понедѣлокъ до ро-боты? И якъ не пѣде въ по-недѣлокъ до работы — то чи тратитъ роботу? На все, чи лише на якѣйсь часъ?

Чи не завважали вы, що въ По-недѣлокъ и въ загалѣ по дняхъ сняточныхъ лучає ся бѣльше нещасть при работѣ, якъ коли пѣде?

Чи не знаєтє вы, чи богато лю-дей похорѣло черезъ пѣятику? Та на яку слабѣсть?

Чи жены пють такожь? Чи да-ють и дѣтямъ пити? Чи стар-шѣй носѣлають дѣтей до салѣо-нѣвъ по трупѣкѣ? Чи є на ва-шѣмъ плейзѣ якѣй, що черезъ нааогове пѣяньство втратили весь свѣй маѣтокъ?

Кѣлько на вашѣмъ плейзѣ ру-скихъ грѣсернѣ, бучернѣ, по-грѣбникѣвъ, кендѣ-сторѣвъ, сторѣвъ зъ убранями, шевпѣвъ и иншихъ бизнѣсменѣвъ?

Чи єе приватнѣй, чи компанѣчнѣй, чи перковнѣй сторы? Если ком-панѣчнѣй або перковнѣй, то по кѣлько грошей склаадали ся и кѣлько мали, якъ зачинали бизнѣсъ? Кѣлько членѣвъ на-лежитъ до компанѣчныхъ сто-рѣвъ?

Якъ розвивають ся тѣ рускѣ сторы?

Чи нашѣ люде купують у нихъ и поппрають ихъ? Чи берутъ звичайно на книжку, чи за грошѣ?

Кѣлько вартѣй суть тѣ сторы?

Чи часто оскаржують ся нашѣ люде, у скваєра и за якѣй спра-вы? Кѣлько коштує нашего чѣловѣка право у скваєра? Якъ поводяť ся скваєры зъ нашими людьми?

Хто найчастѣйше намавляє на-шихъ людеи, щѣбы правували ся у скваєра и хто є звичай-но товмачѣмъ (тлумачѣ)?

Чи суть може у васъ свои рус-скѣ (парафіяльнѣй, брацкѣй) „ми-ровѣй судѣ“ (полюбѣвнѣй)? Зъ кѣлькохъ членѣвъ склаає ся такѣй мировѣй судѣ и якъ за-суджує — на якѣй карѣ?

Кѣлько коштує процесъ въ та-кѣмъ мировѣмъ судѣ?

Кѣлько тратяť ся нашѣ люде на адвокатѣвъ?

Чи много нашихъ людеи сидѣть по джеляхъ и за що?

Питаня:

Вѣдповѣди:

УВАГА: Прощу кожду вѣдповѣдь вѣдграничати лїнією.

Чи суть на вашѣмъ плейзѣ за-
помогонъ „Брацтва“ (мужескї
п женскї)? Кѣлько ихъ є и
кѣлько членѣвъ въ кождѣмъ
Брацтвѣ?

Коли зѣстало Брацтво заложене
и кимъ?

Якїй маестокъ Брацтва?

Чи приймають до тыхъ Брацтвъ
кого зъ иншою народностю?
Бєли такъ, то зъ якїхъ наро-
дностей?

Кѣлько платить ся вступного а
кѣлько мѣсячного?

Яка запомага на случай хоробы
натуральною и на случай ка-
лѣцтва при роботѣ? Чи пла-
тить ще ваше Брацтво и по
смертне? Бєли такъ, то кѣлько?

До якїхъ Органїзацій належать
вашї Брацтва?

Чи належать нашї люде до
Брацтвъ и Органїзацій ин-
шихъ народностей? До якїхъ?

Якї суть тамъ запомоги?

Чи богато нашихъ людей на ва-
шѣмъ плейзѣ не належить до
жадныхъ органїзацій? Бєли
такъ то чому?

Чи є у васъ робѣтнича Юнїя?

Чи Русины творять въ нѣй о-
кремїй вѣддѣлъ, чи суть ра-
зомъ зъ другими народностя-
ми?

Кѣлько платите мѣсячно?

Де тї грошѣ идуть? Чи часть
до мѣсечного вѣддѣлу — а
часть до спѣльного касы?

Кѣлько нашихъ людей на ва-
шѣмъ плейзѣ належить до Ю-
нїи, а кѣлько не належить?

Якъ вѣдносять ся босы до Ю-
нїи?

Чи малїсьє якї перешкоды въ
закладаню мѣсечного вѣддѣлу
Юнїи?

Хто дѣстане скорше роботу —
юнїиньй чи неюнїиньй ро-
бѣтничъ?

О чѣмъ говорите на юнїиньихъ
мїтїнгахъ?

Якъ взагалѣ вѣдбуваете свои
мїтїнги? Чи часто приходитъ
на нихъ до сварки и за що
звычайно?

Чи часто прїѣзджають до ва-
шого плейзу юнїиньї бесѣдники?

Чи уряджуєте якї парады ю-
нїиньї?

Чи буєть у васъ страйкъ? Коли
и чому? Кѣлько було страй-
кѣвъ?

Якъ довго тривавъ страйкъ?
Хто выгравъ?

Бєли выгнали робѣтнички — то
що выгнали?

Питаня:

Вѣдповѣди:

УВАГА: Прощу кожду вѣдповѣдь вѣдграничати лїнією

Чи були у васъ скебы?

Зъ котрыхъ народностей и зъ
котрой народности найбільше
було скебѣвъ? Чи були такожъ
скебы — Русины?

Якъ поступали страйкуючї ро-
бѣтнички зѣ скебами?

Чи не було у васъ тодѣ якїхъ
бѣльшихъ забурень? Чи було
вѣйско и якъ вѣдносило ся
вѣйско до страйкуючихъ?

Якъ вѣдносили ся до страйку
компанїсты и босы?

Чи не выганяно по страйку вид-
нѣйшихъ страйкарѣвъ зъ ро-
боты?

Чи вѣдъ часу, якъ утворила ся
Юнїя — босы почали обходи-
ти ся лагѣднѣйше зъ робѣт-
никами?

Чи є въ вашѣмъ плейзѣ руска
церковъ? Яка — чи греко-
католич., чи православна, чи про-
тестантска, чи штундичка, чи
ще яка инша?

Чи є лише одна руска церковъ,
чи є ихъ бѣльше? Якї?

Коли ваша церковъ выбудована?

Хто найбільше займаєть ся коло
будовы вашою церквы?

Що спонукало васъ будувати
свою церковъ?

Чи належали передъ тымъ нашї
люде до якої иншої церквы?
Бєли такъ — то до якої?

Чи лишились якї зъ нашихъ
людей при тыхъ чужихъ цер-
квахъ (костелахъ), помїмо то-
го, що вже свою церковъ вы-
будовано?

Чи суть въ вашѣмъ плейзѣ якї
зъ нашихъ людей, що не на-
лежать до жадної вѣры?

Чи ваша церковъ мурована чи
деревляна и кѣлько копту-
вала?

Чи заплатилисьє всею готѣвкою
чи затыгнулисьє довгъ?

Кѣлько довгу взагалѣ має ваша
парафія?

Кѣлько обовязаний зложити ко-
ждїй фамїлійный на заклады
(фундушъ) церквы, а кѣлько
самотный?

Кѣлько платять ся мѣсячно ко-
лекты у васъ? И чи радо
платять люде колекту?

Въ якїй спѣсѣбъ стягаєте ту
колекту?

Якї суть еще иншї доходы цер-
квы?

Питаня :

Чи є у васъ священникъ? Звідки — чи зъ Галичини, чи зъ Угорщини, чи зъ Росіи?

Кілько платите пенсіи священникови?

Чи є у васъ плебанія (приходскій дѣмъ) и инші парафіальні будинки?

Яку вартість представляють ті будинки?

Що дѣстає ще бѣльше крѣмъ пенсіи вашъ священникъ?

Яке винагороджене платять нашій люде священникови за рѣжний церковний требы (штолу)?

Хто заряджує у васъ церковнымъ маѣткомъ? чи „Рада церковна“? Кілько членѣвъ є въ „Радѣ церковній“?

Хто вибирає членѣвъ до „Рады церковной“ и на якъ довго?

Хто покликуює священника на парафію и хто робить зъ нимъ угоду?

Чи не мали вы зъ своимъ священникомъ якихъ клопотѣвъ и що було ихъ причиною — о що йшло?

Чи записана ваша церковь на айришского епископа, чи на православного, чи на кого иншого?

Хто записавъ вашу церковь на епископа и чому?

До котрой церкви належите вы — чи до греко-кат., чи до православнои, чи до протестантскои, чи до штундистскои, и чому вы належите до той церкви а не до иншой?

Зъ якого краю люде належать до вашои церкви — чи зъ Галичини, чи зъ Буковины, чи зъ Угорщини, чи може зъ якихъ тыхъ краївъ по трохи?

Чи були у васъ якій сваривъ мѣжъ Галичанами и Угорцанами? Зъ чою повстали и якъ скѣпили ся? Чи въ наслѣдокъ той сваривъ утворено нову парафію?

Если у васъ є православна або протестантска або штундистка церковь — то чому вона повстала и зъ котрого краю найбільше людей належать до неї?

Вѣдповѣди :

УВАГА : Прощу кожду вѣдповѣдь вѣдграничити лінією.

Чи є у васъ священникъ? Звідки — чи зъ Галичини, чи зъ Угорщини, чи зъ Росіи?

Кілько платите пенсіи священникови?

Чи є у васъ плебанія (приходскій дѣмъ) и инші парафіальні будинки?

Яку вартість представляють ті будинки?

Що дѣстає ще бѣльше крѣмъ пенсіи вашъ священникъ?

Яке винагороджене платять нашій люде священникови за рѣжний церковний требы (штолу)?

Хто заряджує у васъ церковнымъ маѣткомъ? чи „Рада церковна“? Кілько членѣвъ є въ „Радѣ церковній“?

Хто вибирає членѣвъ до „Рады церковной“ и на якъ довго?

Хто покликуює священника на парафію и хто робить зъ нимъ угоду?

Чи не мали вы зъ своимъ священникомъ якихъ клопотѣвъ и що було ихъ причиною — о що йшло?

Чи записана ваша церковь на айришского епископа, чи на православного, чи на кого иншого?

Хто записавъ вашу церковь на епископа и чому?

До котрой церкви належите вы — чи до греко-кат., чи до православнои, чи до протестантскои, чи до штундистскои, и чому вы належите до той церкви а не до иншой?

Зъ якого краю люде належать до вашои церкви — чи зъ Галичини, чи зъ Буковины, чи зъ Угорщини, чи може зъ якихъ тыхъ краївъ по трохи?

Чи були у васъ якій сваривъ мѣжъ Галичанами и Угорцанами? Зъ чою повстали и якъ скѣпили ся? Чи въ наслѣдокъ той сваривъ утворено нову парафію?

Если у васъ є православна або протестантска або штундистка церковь — то чому вона повстала и зъ котрого краю найбільше людей належать до неї?

Питаня :

Чи сварять ся у васъ Русины за вѣрѣ?

Якъ розвиває ся теперъ ваша церковь — и чи є въ нѣй теперъ спокѣи?

Кілько плейзѣвъ належить до вашои церкви — и кілько миль въ округѣ оббѣмає наша парафія?

Чи товаришують нашій люде зъ людьми чужихъ вѣрѣ? Чи може омнинають ихъ?

Якого священника волять нашій люде — чи женатого, чи безженного? Чому?

Хто то є попы-радикалы? Що вы про нихъ думаете?

Чи попы-радикалы добре робили для людей, чи зле? Если зле — то чому?

Якихъ вы волите священникѣвъ, чи галицкихъ, чи угорскихъ, чи православныхъ зъ Росіи. Котрѣ вамъ найлѣпше подобають ся? Чому?

Чи вы хотѣли бѣ, чтобы бувъ рускій греко-катол. епископъ? Если такъ, то чому?

Чи є у васъ дякъ (канторъ, псаломщикъ)?

Яка платня дяка и якій датки за церковний требы?

Чи є у васъ хоральний спѣвъ (гармонія)? И кілько є усьхъ въ хорѣ и хто учить спѣву?

Чи учать ся спѣвати и свѣцкихъ пѣсень?

Чи ваша парафія має свій лминтареъ? Если нѣ, то де ховають нашихъ людей? и яка такса?

Чи много є въ вашѣмъ плейзѣ Русинѣвъ-американскихъ ситизенѣвъ?

Длячого деякі нашій люде радѣ хотять зѣбати американскими ситизенами, а деякі, противно -- не хотять?

До якои американскои партіи належать ті Русины-ситизены? Чому?

Чи голосують при выборахъ?

Чи числять ся зъ ними Американцѣ?

Чи суть у васъ рускій політичний клубы? Якъ называють ся?

Чи выбрано коли у васъ якого Русина американскимъ урядникомъ? Если такъ, то на якій урядъ?

Чи якіи американскій політикеръ не старавъ ся підплатити нашихъ выборцѣвъ и чи нашій выборцѣ на се згодили ся?

Вѣдповѣди :

УВАГА : Прощу кожду вѣдповѣдь вѣдграничити лінією.

Чи сварять ся у васъ Русины за вѣрѣ?

Якъ розвиває ся теперъ ваша церковь — и чи є въ нѣй теперъ спокѣи?

Кілько плейзѣвъ належить до вашои церкви — и кілько миль въ округѣ оббѣмає наша парафія?

Чи товаришують нашій люде зъ людьми чужихъ вѣрѣ? Чи може омнинають ихъ?

Якого священника волять нашій люде — чи женатого, чи безженного? Чому?

Хто то є попы-радикалы? Що вы про нихъ думаете?

Чи попы-радикалы добре робили для людей, чи зле? Если зле — то чому?

Якихъ вы волите священникѣвъ, чи галицкихъ, чи угорскихъ, чи православныхъ зъ Росіи. Котрѣ вамъ найлѣпше подобають ся? Чому?

Чи вы хотѣли бѣ, чтобы бувъ рускій греко-катол. епископъ? Если такъ, то чому?

Чи є у васъ дякъ (канторъ, псаломщикъ)?

Яка платня дяка и якій датки за церковний требы?

Чи є у васъ хоральний спѣвъ (гармонія)? И кілько є усьхъ въ хорѣ и хто учить спѣву?

Чи учать ся спѣвати и свѣцкихъ пѣсень?

Чи ваша парафія має свій лминтареъ? Если нѣ, то де ховають нашихъ людей? и яка такса?

Чи много є въ вашѣмъ плейзѣ Русинѣвъ-американскихъ ситизенѣвъ?

Длячого деякі нашій люде радѣ хотять зѣбати американскими ситизенами, а деякі, противно -- не хотять?

До якои американскои партіи належать ті Русины-ситизены? Чому?

Чи голосують при выборахъ?

Чи числять ся зъ ними Американцѣ?

Чи суть у васъ рускій політичний клубы? Якъ называють ся?

Чи выбрано коли у васъ якого Русина американскимъ урядникомъ? Если такъ, то на якій урядъ?

Чи якіи американскій політикеръ не старавъ ся підплатити нашихъ выборцѣвъ и чи нашій выборцѣ на се згодили ся?

Питання:

Кілько звичайно платять нашим людям за годину?

Чи підчас виборів любився рускій клуб з клубами інших народностей?

Чи є в вашому плейзі який рускій партія?

До якої організації ти партія належить, чи до „Союза“, чи до „Соединения“, чи до „Общества“, чи до православної „Взаимопомощи“?

О що кождий з тих партій ходити?

Чи ви належите до котрої з тих партій і чому ви до тої партії належите? Бачи тому, що вона є найліпша, то чому вона є найліпша?

Як впливають партійні борби на розвій вашої рускої громади?

Хто потворив в вашому плейзі ти партія?

Які газети читають наші люди в вашому плейзі?

Яка з руских газет вам найбільше подобаєся і чому? Бачи тому, що пише правду, то в чий та правда, яка вона?

Про що після вашої думки повинна писати передовиця руска газета і яка вона повинна бути?

Що вам не подобаєся в існуючих американських газетах? Чому?

Чи крім теперішніх руских газет, після вашої думки, потреба ще якої иншої, нової газети?

Яку волите газету, фонетичну чи етимологічну? Чому?

Чи є у вас руска школа? Де містити ся?

Хто учить і коли, в котрі дні і в якій порі дня?

Чого учать в тій рускій школі?

Кілько дітей ходять до рускої школи?

Чи родичі платять що за науку дітей? Кілько? І кому платять, чи учителям, чи першим?

Відповіді:

УВАГА: Прошу кожду відповідь відграничити лінією.

Питання:

На кілько відділів поділена ваша школа?

Що учать в тих відділах?

Чи діти дістають книжки безплатно? Хто платить за ті книжки?

Чи рускі діти ходять також і до англійських шкіл? До яких: публичних чи парохіальних?

Як довго ходять рускі діти до англійських шкіл, а як довго до рускої?

Чи ходять які рускі діти і до гайскула (High school)?

Чи родичі посилають радо своїх дітей до школи? Де радше: до рускої, чи до англійської?

До якої школи волять діти ходити, до рускої чи до англійської?

Якою мовою говорять між собою рускі діти?

Які забави уряджувать для дітей?

Чи багато руских дітей на вашому плейзі було суджених за псути і крадіжки?

Чи є у вас руска школа для писемених старших людей?

Чи ходять на вашому плейзі які старші Русини або Русинки до вечірніх англійських шкіл на науку англійської мови?

Чи ходять ще може до яких вишніх шкіл англійських, заводових (фахових)?

Чи вчать ся може в кореспонденційних школах? І чого?

Чи є у вас читальня? Хто є в заложив? Як називає ся і кілько має членів?

Хто найбільше займає ся нею?

Яке вступне в читальню, яке місячне або инший вклади?

Як часто сходять ся до читальні і чи радо сходять ся?

Які газети має читальня?

Кілько є книжок в Бібліотекі читальні?

Чи позичають книжки до дому. Чи читають на голос в читальні?

Чи жінчини належать до читальні?

Чи відбувають ся у вас театральні представлення? Які грають штуки?

Чи відбувають ся у вас рускі концерти?

На чий дохід устроюють звичайно в вашому плейзі театральні представлення і концерти?

Чи людям подобають ся ті представлення і концерти — і чи радо ходять?

Чи ходять також і на англійські (шопи), опери?

Відповіді:

УВАГА: Прошу кожду відповідь відграничити лінією.

Питаня:

Вѣдповѣди:

УВАГА: Прощу кожду вѣдповѣдь вѣдграницити лінією.

Питаня:

Вѣдповѣди:

УВАГА: Прощу кожду вѣдповѣдь вѣдграницити лінією.

Чи належать въ вашѣмъ плейзѣ якій зъ нашихъ людей до просвѣтлыхъ товариствъ въ старѣмъ краю. До якихъ?

Котрій книжки рускій наибольше читають у васъ нашій люде? Вычислѣть!

Чи читають нашій люде, якій англійскій газеты и книжки? якій?

Чи вѣдбувають ся у васъ еще и вѣдчиты, вѣча и т. д. якій и де вѣдбувають ся.

Чи е у васъ банда, своя, руская и на якихъ инструментахъ грають? Кто учитъ?

Якій куснѣ грають — рускій чи англійскій и чи самій танцѣ?

Опишѣть дикладно, якъ вѣдбувають ся у васъ хрестины, весѣля и похороны?

Якій суть звичайно выдатки при хрестинахъ?

Якій суть выдатки при весѣлю? (вычислѣть подробно все що купе ся и колько що коштуе) и хто все те платить: молодой чи молода чи родичѣ молодон? Кто справляе выправу для молодон — и скѣлько та выправа коштуе?

Кѣлько на покрите тихъ весѣхъ выдатковъ складають гостѣ?

Якій суть выдатки при похоронѣхъ (трумна, бальзамоване, керицѣ, грѣбѣ, священникъ, дякъ, принятѣ для гостей и т. д.)?

Якъ вамъ здае ся: де лѣпше, чи въ Америкѣ чи въ краю?

Если въ Америкѣ, то чому?

Що въ старѣмъ краю вамъ не подобае ся?

А що подобае ся вамъ въ Америкѣ?

Чи тужно (цне ся) вамъ за старымъ краемъ? За чимъ вамъ найбільше тужно?

Чи суть въ вашѣмъ плейзѣ люде, що вже колька разѣ вѣртали до старого краю? Чому вони вѣртають?

А чи вы думаете такожь вѣртати до старого краю — чи останетесь тѣ въ Америкѣ? Чому?

Чи знаете вы що о тѣмъ, якъ обходили ся Американцѣ або иншіи наредности зъ першими рускими емигрантами, що прійшли на вашъ плейзъ?

Якъ обходятъ ся теперь Американцѣ зъ нашими людьми?

Чи суть на вашѣмъ плейзѣ Киды? Кѣлько ихъ е и чимъ займають ся?

У кого нашій люде переховують грошѣ? И чи дѣстають вѣдъ нихъ якій процентъ?

У кого купують шифкарты и черезъ кого посылають грошѣ до краю?

Кѣлько черезъ рѣкъ перешле нашъ чоловікъ пересѣчно грошей до краю?

До кого удають ся нашій люде, якъ кому що пропаде або кого обкрадутъ, або е хорый — и въ другихъ подобныхъ клопотахъ?

Чи е у васъ якій зъ нашихъ людей, що покинувъ жѣнку (мужа), або має двѣ жѣнки (мужѣвъ)?

Чи много е на вашѣмъ плейзѣ дѣтей неправого ложа и хто ними опѣкуе ся?

Чи женять ся на вашѣмъ плейзѣ нашій люде зъ чужими а особливо зъ Американцами? Чому?

Чи берутъ и шлюбы въ кортѣ або передъ свѣрами?

Чи много Русинѣвъ на вашѣмъ плейзѣ пословачилось або спольщилось и чому?

Якъ думаете, въ якій способъ повинний зѣорганізувати ся нашій люде, щобъ мѣцно стояли, були сильніи — и чтобы ихъ чужій шанували?